

Onveilige familierelaties in Ibsen Huis

TONEEL

Ibsen Huis

Regie: Simon Stone

Toneelgroep Amsterdam

★★★★★

Sara van der Kooi

www.tga.nl

Als de Noorse toneelschrijver Henrik Ibsen (1928-1906) in onze tijd had geleefd, dan was hij ongetwijfeld fan geweest van de hechtings-theorie van Bowlby. Deze stelt kort door de bocht dat sensitieve ouders leiden tot zelfverzekerde, emotioneel stabiele kinderen. De meeste van Ibsens personages echter hebben getroebleerde relaties met hun (groot)ouders, wat van generatie op generatie doorwerkt. De Australische regisseur Simon Stone, die voor Toneelgroep Amsterdam al meerdere klassiekers op frisse manier bewerkte, nam Ibsens fascinatie voor onveilige familierelaties en smeedde daarmee de voorstelling Ibsen Huis, over een familie die generaties lang met een groot geheim leeft.

Het draait allemaal om een vakantiehuus, ontworpen door de beroemde architect Cees Kerkman (een eersteklas eikel, erg knap gespeeld door Hans Kesting). Niet zo maar een huis, maar uniek in zijn tijd door de vernieuwende prefab hout-met-glasconstructie. Het

staat ook letterlijk op het podium: op een draaischijf zodat het publiek er van alle kanten in kan kijken. Een bijzonder mooi en imposant decor. Stone zet bovendien het draaien handig in om sprongen in de tijd te kunnen maken: bij vrijwel elke wenteling van perspectief verandert ook het moment van handeling.

Ibsen Huis volgt de geschiedenis van het huis, vanaf de bouw in 1964 tot de ondergang, nu in 2017. Eigenlijk is het huis de enige altijd aanwezige zijwijdende getuige van de gistende, broeiende geschiedenis van de familie Kerkman. Het begon allemaal met de Alma Mater Frédérique (Célia Nufaar), die haar gezin verliet uit angst dat ze haar kinderen zou doden, een echo van Ibsens personage Nora. Haar oudste zoon Cees, gebaseerd op Bouwmeester Solness, is nogal grillig van aard en heeft bovendien een enorme drang naar jonge meisjes. Mooi hoe hij hierin rucksichtslos en berouwvol is. En pijnlijk hoe zijn vrouw (een ijzersterke Maria Kraakman) alles probeer te maskeren. Het ene treurige incident volgt zo op het andere. Uiteindelijk

probeert nichtje Caroline (een ex-verslaafde, krachtig vormgegeven door Janni Goslinga) anno 2017 nog iets goeds te maken van de restanten van het vakantiehuus waarin verdriet en angst heersten. Het is een complex, onderhoudend, vaak aangrijpend maar ook nogal ver uitgesponnen en tikje pathetisch verhaal. De scènes waarin de vluchtelingenproblematiek aan bod komt, doen helaas geforceerd actueel aan. Echt ergerniswekkend is de bar slechte vertaling, met om de paar zinnen een uit het Engels vernederlandste constructie. Maar voor de rest is Ibsen Huis een spannend familie-epos, met spectaculaire vormgeving en heerlijke acteurs.

Het draaiende decor van het familiehuus.